

Pareiškēju ir paramos gavēju tyrimas

užsakovas:

vykdytojas: spinter tyrimai

BŪDAS ŽINOTI

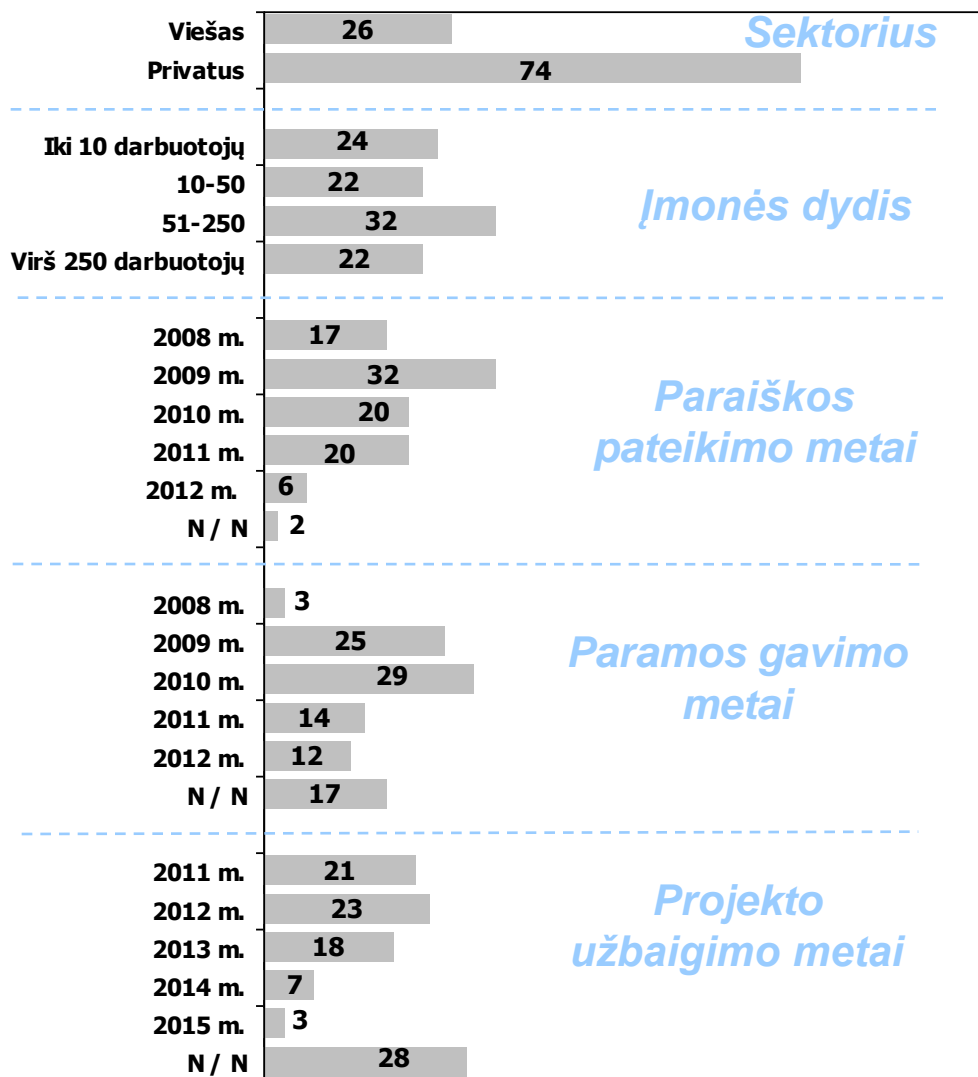

metodologija

Metodologija

- ❑ **Tyrimo tikslas:** išsiaiškinti LVPA vykdomos informavimo ir viešinimo veiklos efektyvumą, įvertinti pareiškėjų ir vykdytojų nuomones apie LVPA administruojamas ES struktūrines paramos priemones.
- ❑ **Tyrimo metodas:** *fokusuotos diskusijų grupės* (FDG).
- ❑ **Tyrimo laikas:** Liepos 18-27 dienomis, 2012.
- ❑ **Tyrimo lokacija:** Vilnius, Kaunas, Panevėžys, Alytus, Utena.
- ❑ **Tyrimo imtis:** 10 FDG grupių (4 Vilniuje, 2 Kaune, 2 Panevėžyje, 1 Alytuje, 1 Utenoje):
  - ❑ Pareiškėjai: 3 grupės (1 MTTP, 2 Verslas)
  - ❑ Vykdytojai: 7 grupės (1 MTTP, 1 Turizmas, 2 Energetika, 3 Verslas)
- ❑ **Tikslinė grupė:** pareiškėjai ir paramos gavėjai
- ❑ **Interviu trukmė:** ~2 val.
- ❑ **Atrankos metodas:** tikslinė atranka.

Respondentų socialinės-demografinės charakteristikos (%)

---

tyrimo rezultatai

Pirminės informacijos vertinimas

Pirminės informacijos apie paskelbtą priemonę vertinimas

Pirminės informacijos šaltiniai

www.ESparama.lt
www.LVPA.lt
Prenumeruojamas LVPA naujienos
Darbo kolegos
LVPA kvietimas
Ministerijos interneto svetainė
Partneriai
www.nma.lt
Savivaldybės teikiama informacija
Verslo konsultantai
„Verslo žinios“
Verslo asociacija
Informacijos paieška užsiima pasamdyta įmonė
Infobalt naujienlaiškiai
„Kauno diena“
„Lietuvos rytas“
„Valstybės žinios“

„Valstybės žinios“, kaip informacijos šaltinis, vertinamas neigiamai, dauguma apklaustųjų informacijos šiame laikraštyje neieško. Privataus sektoriaus atstovams šis šaltinis apskritai neaktualus, viešojo sektoriaus atstovai retkarčiais juo pasinaudoja.

„jei nori, kad informacija būtų paviešinta, bet niekas jos nepamatytų – tai Valstybės žinios yra geriausias variantas“ – Turizmas

„nesinaudoju ir neskaitau“ – MTTP

„Valstybės žinios, kaip šaltinis, yra visai neaktualus“ – Verslas

„ne, Valstybės žinių tikrai neskaitau ir neieškau ten informacijos“ – Verslas

„Valstybės žinios“ jau atgyveno“ – Verslas

Pirminės informacijos vertinimas

➤ Teigiami aspektai

- **tikslī ir aiški informacija** („informacija buvo tiksli“ – MTTP; „man buvo aišku“ – Energetika; „pakankamai tiksli ir aiški“ – Turizmas)
- **informaciją pateikia kompetentingi žmonės** („džiaugiuosi, kad pasiūlo tie, kurie moka rašyti paraiškas“ – Verslas)
- **informacija pateikiama atsižvelgiant į įmonės prioritetus** („konsultantai žino mano prioritetus ir pasiūlo tai, ko man reikia“ – Verslas)

➤ Neigiami aspektai

- **neišsami informacija** („gandų lygyje gaunam informaciją iš ministerijos“ – Energetika; „nebuvo išsami, tokia labiau kaip pranešimas, kad bus kvietimas toks, reikėjo papildomai pasigilinti“ – Verslas; „reikėjo papildomai pasidomėti“ – Verslas)

Verslininkai – **nesigilina**, viešasis sektorius – **įpratę**

Viešojo sektoriaus atstovai dažniau nurodė aiškiai suvokiantis pirminę informaciją, nes turi gana didelę biurokratinio darbo patirtį. Privataus sektoriaus atstovai apskritai rečiau gilinasi į šią informaciją ir dažniau darbą perleidžia konsultantams.

Pusė tyrimo dalyvių pripažino, kad **informacijos apie būsimus kvietimus ieško sistemingai**

„žinau, kad bus tokie kvietimai, tai aš pasitikrinu kartą per savaitę“ – MTTP

„žiūriu šaukimus, ištisai tikrinu“ – Verslas

„sisteminis tikrinimas, turim darbuotoją, kuris tikrina ir ant to dirba“ – Verslas

„tikrinau nuolat, sekiau internete“ – Verslas

„sekam visas naujienas, net į priekį planuojam“ – Verslas

„neatsitiktinai sužinau, domiuosi, tikrinu“ – Energetika

„seku informaciją“ – Energetika

Pirminė informacija

Atskirų sričių atstovų vertinimas

MTTP

MTTP atstovai informaciją dažniausiai gauna iš **konsultantų**. Taip pat dažnai informacijos **ieškoma internete**: lvpa.lt, esparama.lt ir kituose puslapiuose. Dažniausiai naujienų ieškoma sistemingai. Gavus pradinę informaciją visų pirma svarstoma ar apskritai verta rašyti paraišką, ieškoma papildomos informacijos internete, skambinama LVPA, teiraujama kolegų, partnerių. Bemaž visada į pagalbą pasitelkiami konsultacinių įmonių atstovai.

Verslas

Verslo atstovai informaciją apie galimas teikti paraiškas paramai gauti dažniausiai randa **internetu**. Tai būna tikslinė paieška, sisteminis tikrinimas. Dalyvauti projekte taip pat dažnai **pasiūlo konsultantai**, tokiu būdu rekomenduojantys savo paslaugas. Didesnių įmonių atstovai turi darbuotoją, atsakingą už informacijos paiešką. Gavus pradinę informaciją dažniausiai papildomos informacijos ieškoma internete, taip pat konsultuojama su patirtį turinčiais konsultantais, kolegomis, bendraujama su LVPA.

Energetika

Energetikos atstovai informaciją gauna **iš savivaldybės, LVPA**, randa ją internete – **lvpa.lt, esparama.lt** ir kt. Šie atstovai turi didesnę darbo su paraiškomis patirtį, tad papildomos informacijos ieško retai. Visgi prireikus pagalbos, dažniausiai bendraujama tiesiogiai su LVPA darbuotojais telefonu ar el. paštu, taip pat teiraujama patyrusių kolegų patarimo.

Turizmas

Privataus sektoriaus atstovai informaciją dažniausiai gauna **iš verslo asociacijų** (pvz.: viešbučių asociacija), konsultantų, siūlančių savo paslaugas. Viešojo sektoriaus – ministerijų, taip pat prenumeruoja LVPA naujienas, seka informaciją internete, papildomai teiraujasi kolegų.

Aprašų kalbos vertinimas

Ūkio ministro įsakymo suprantamumo ir aiškumo vertinimas

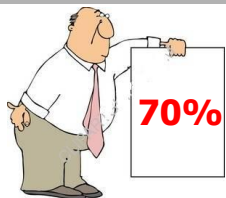
Priemonių aprašų kalbos vertinimas

Aiški kalba

- **dėl turimos patirties kalba yra aiški ir suprantama** („man viskas aišku, bet dėl patirties, nes tokioj srity dirbu jau 10-12 metų” – Energetika; „teko ruošti paraiškas ir kitoms agentūroms, LVPA gana panašiai viskas vyksta <...> nekilo ypatingų problemų” – Energetika; „aš dirbu šioje srityje jau ilgai, man dabar jau aišku” – Energetika; „man aišku, aš dirbu su tuo” – Verslas)
- **suprantama kalba** („kalba suprantama” – MTTP; „man aprašų kalba suprantama” – Verslas; „viskas ganėtinai aišku ir suprantama, reikia pasigilinti, bet man aišku” – Energetika)

Neaiški kalba

- **kalba suprantama tik konsultantams** („kalba aiškiai suprantama konsultantams” – MTTP; „be konsultantų neįmanoma suprasti niuansų” – MTTP; „paprastam žmogui reikia labai daug skaityti tarp eilučių” – MTTP; „jei tik apie ką – tada aišku, bet jei gilintis – sunku suprasti, be konsultantų neįmanoma” – Verslas; „kalba labai sunkiai suprantama, labai sudėtinga. Veiklos aprašytos taip, kad net konsultantui sunku, o kitiems apskritai neįmanoma” – Verslas; „kai aš pamačiau šituos aprašus, man buvo tamsus miškas, kai susitikom su konsultantais supratau, kad be jų nebūtume padarę” – Verslas)
- **painūs ir sudėtingi aprašai** („dirbti su aprašais buvo labai sunku, labai daug biurokratijos, daug nuorodų. Painu ir sunku” – Energetika; „jei reikia greitai ir tiksliai informaciją rasti, tai reikia gerai pasiknisti” – Verslas; „yra veiklos, kurias skaitant tikrai labai sunku suprasti” – Verslas)
- **paliekama laisvė interpretacijai** („nebūna tiksliai parašyta kam skirta ši priemonė, tada patys interpretuojam ir konsultuojamės, bandom pritempti savo produktą, kad atitiktų” – Verslas; „nėra didelio aiškumo, reikia patiems interpretuoti ir bandyti suprasti ar tu su savo idėja įspaišai į šitą projektą, ar ne” – MTTP)
- **šabloniškuose aprašuose sunku rasti esminius pakeitimus** („labai piktna, nes aprašai visuose kvietimuose vienodi, tik pakeičia kokią eilutę, niekas nėra išskirstyta punktais, dėl to turi knistis ir ilgai ieškoti to pakeitimo” – Verslas)
- **sudėtinga biurokratinė kalba** („sunku suprasti šią prabangią biurokratinę kalbą” – Verslas; „labai didelė biurokratija, man, kaip verslo atstovui, neįmanoma suprasti” – Verslas)
- **neišsamūs aprašai** („neišsamūs ir nedetalūs, galėtų viskas vienoje vietoje būti” – Energetika; „čia nėra viskas smulkiai aprašyta, reikėtų dar skambinti į LVPA” – Verslas)
- **sunku suprasti informaciją neturint tokio darbo patirties** („be patirties neįmanoma suvokti” – MTTP; „užpuola depresija pamačius tokią rašliavą, aš neturiu tokio darbo patirties, todėl man nesuprantama” – Verslas)
- **aprašai pritaikyti Europai, o ne konkrečiai Lietuvai** („aprašai pritaikyti Europai ir neatitinka Lietuvos niuansų” – Verslas)

Rekomendacijos kvietimo bei projektų finansavimo sąlygų aprašui pagerinti

• Paruošti priedą su instrukcijomis kaip pildyti paraišką, kokia forma pateikti dokumentus, pateikti pavyzdį

„galėtų būti sąrašas su pastabomis ko reikia, pvz., kad ranka sunumeruota turi būti, kad rašyti mėlynu tušinuku“ – Verslas;
„reikia paraiškos pavyzdžio“ – Verslas; „neaišku kaip reikia pateikti dokumentus. Ar susegti, ar surišti, tokius dalykus reikia parašyti, kad visiems būtų aišku“ – Verslas

• Parengti sąvokų žodyną

„sąvokų žodynas ar kažkas panašaus labai pagalbėtų“ – Energetika; „bent jau galėtų būti apibrėžimai, kažkokie žodžių ir sąvokų paaiškinimai“ – Verslas

• Iš anksto informuoti apie pakeitimus (ypač aktualu viešajam sektoriui)

„per daug keitimų. Aprašai per dažnai keičiami, reikia nuolat sekti ir stebėti, kas yra pakeičiama, nes niekas nepraneša, o jei pražiopsai, tai pridarei klaidų ir atmeta paraišką“ – Energetika;
„mes savo darbus planuojam, ruoši paraišką langams, po to pakeičia aprašus ir gali apeliuoti į radiatorius. Bet mums jau perdaryt paraišką reikia, tai galėtų anksčiau pranešt, kad bus keitimai“ – Energetika

• Pateikti nuorodas, kur galima rasti kvietime / apraše minimus dokumentus

„reikia linkų į dokumentus, o ne parašymų kur ieškoti, reikia konkrečios vietos kur tas dokumentas“ – Verslas; „labai daug nuorodų ir labai išsiplečia informacijos ratas, ilgai trunka surasti tuos nurodytus dokumentus. Būtų gerai, jei iš karto pateiktų tikslias nuorodas kur ieškoti“ – Energetika; „būna parašyta, kad papildomai skaityti lypa puslapy, bet tai kur tiksliai? Įdėtų nuorodą ir būtų aišku. Tas pats yra su dokumentais. Reikia konkrečių linkų, puslapius galėtų bent jau nurodyti“ – Energetika

• Apraše nurodyti, kiek preliminariai laiko gali užtrukti tam tikrų paraiškos dalių paruošimas

„reikia lydinčio dokumento kiek laiko kas gali užtrukti, nes daug kas reikalingu laiku atostogauja, ypač užsienio kompanijos, tad būtų gerai iš anksto žinoti, kiek kas gali užtrukti, kad nenusitemptų po to per ilgai“ – MTTP

• Kvietimą suskirstyti į dvi dalis – aiški ir konkreti įvadinė bei detali dėstomoji

„kvietime reikia aiškiai atskirti du dalykus, turi būti įvadinė dalis, kur įmonė įvertintų potencialą ar verta rengti paraišką, o kitoj daly aiškiai ir detalai viską paaiškinti“ – MTTP

• Iš pareiškėjų nereikalauti viešai lengvai prieinamų dokumentų

„reikalauja daugybės dokumentų, nors pusę jų galima rasti registrų centre, galėtų patys pasiimti tai, ko jiems reikia“ – Energetika

• Rengiant aprašus bendradarbiauti su verslo atstovais

„labiau bendrauti su verslu, kad būtų grįžtamas ryšys, būtų įnešta verslo kalbos ir aprašai bus labiau suprantami ir lengviau įgyvendinami, nes rengs ir tie, kurie supranta apie verslą“ – Verslas

• Parengti dažniausiai daromų klaidų sąrašą

„praverstų dažniausiai daromų klaidų sąrašas su patarimais, kad jų būtų galima išvengti“ – Verslas

• Aiškiai ir išsamiai aprašyti tinkamas finansuoti išlaidas

„įdomu įmonei ši dalis – tinkamos finansuoti išlaidos. Reikėtų, kad būtų aiškiai surašyta kokios yra tos tinkamos, aiškiai ir išsamiai“ – Verslas

Aprašų kalbos vertinimas

Atskirų sričių atstovų vertinimas

MTTP

Tiek pareiškėjams, tiek vykdytojams aprašų kalba pasirodė **labai sudėtinga** ir **paini**. Jie **pasigenda aiškumo, paprastumo**. Dauguma pastebėjo, kad be konsultantų pagalbos apskritai nebūtų įmanoma suprasti kaip reikia rengti paraišką. Dalyviai pasidalino nuomone, kad aprašuose labai daug smulkių detalių, kurias labai sunku pastebėti. MTTP atstovai taip pat teigė stokoiantys laiko gilintis į aprašus, nes tai reikalauja papildomo laiko ir pastangų, tad darbui atlikti dažniausiai pasitelkiami konsultantai.

Verslas

Verslo srities pareiškėjai ir vykdytojai mano, kad **aprašai parengti labai painia biurokratine kalba**. Jie pasigenda išsamumo, **tikslių apibrėžimų, sąvokų žodyno, pastabų su dažniausiai daromomis klaidomis**. Paraiškos pavyzdys irgi būtų pageidautinas. Verslo atstovai į konsultantus kreipiasi paties projekto rengimo pradžioje, kad šie paaiškintų aprašus ir projekto eigą. Dalis įmonių atstovų turi paskirtus darbuotojus, kurie visą savo laiką skiria vien tik paraiškos ruošimui, gilinimuisi į aprašus.

Energetika

Energetikos srities atstovai **rečiau susiduria su neaiškumais aprašuose**, dažniausiai dėl turimos darbo su paraiškomis patirties. Šios srities atstovai – daugiausia viešojo sektoriaus darbuotojai, kurie savo darbe apskritai dažniau susiduria su biurokratija, dokumentų ruošimu. Vis dėlto šios srities atstovai labiausiai pasigenda tikslių nuorodų, kur galima rasti papildomus dokumentus, kas, jų teigimu, padėtų greičiau parengti paraišką bei įneštų aiškumo.

Turizmas

Turizmo atstovai pasidalinę į dvi grupes – ruošę paraišką su konsultantų pagalba teigė per daug nesistengę gilintis į aprašų kalbą ir perleidę visą darbą konsultantams, kurie puikiai susidoruoja su pavestu darbu. Ruošę patys (viešojo sektoriaus atstovai) – dėl turimos darbo su paraiškomis patirties **gana nesudėtingai susitvarkė su darbu** ir didelių pastabų neturėjo, bet kaip ir energetikos srities atstovai aprašuose norėtų matyti tiksliai nuorodas, kur galima rasti konkrečius apraše minimus dokumentus.

Paraiškos rengimo procesas

Tolimesni žingsniai, gavus pradinę informaciją apie paskelbtą priemonę

1 Idėjos generavimas įmonės viduje, sprendimo – ar verta rašyti paraišką - priėmimas

1

„iš pradžių reikėjo sugeneruoti idėją įmonės viduje, sprendėm kaip viskas turi atrodyti" – MTTP

„generavom idėją įmonės viduje, galvojom kas dirbs, ar mums apsimoka" – MTTP

„sprendimo – ar teikti – priėmimas, akcininkai priiminėjo sprendimą dėl finansavimo" – Verslas

„vyko sprendimo priėmimas ar apskritai mums verta" – Verslas

„svarstymas apie plusus ir minusus" – Verslas

2

2 Konsultantų paieška / konsultacijos su jais

„iš karto ieškojom konsultuojančios įmonės" – Energetika

„ieškojom patikimų ir patirtį turinčių konsultantų" – Turizmas

„aš skambinu pažįstamiems konsultantams, ką jie apie šį dalyką žino" – Verslas

„mes samdėm konsultacinę įmonę" – Verslas

„ėmėm ieškoti konsultantų" – Verslas

„mums savivaldybė paskyrė konsultantus ir mes su jais iš karto kalbėjomės" – Energetika

„nutarėm, kad rašom ir samdėm konsultantus" – Verslas

3

3 Informacijos tikslinimasis su LVPA: Tel., el. paštas, www.lvpa.lt

„jei kas neaišku – skambindavom LVPA" – MTTP

„iškilusius klausimus mes bandom aiškintis su LVPA" – MTTP

„LVPA turi telefoną bendriniam klausimams, juo skambindavom" – MTTP

„atsiverti LVPA puslapį ir žiūri, ieškai kas neaišku" – MTTP

„su LVPA bendravom <...> skambindavom ir laiškus rašydavom" – Verslas

„LVPA tinklapyje ieškojau papildomos informacijos" – Verslas

„žiūrėjau internete, lvpa.lt, esparama.lt" – Verslas

4

4 Konsultavimasis su kolegomis / patirties paraiškų rašyme turinčiais bičiuliais, partneriais, kitų įmonių atstovais

„skambinausi kolegėms, kurios tą jau perėjo ir klausiau patarimų" – Verslas

„konsultavausi su draugėmis, kurios turėjo patirties rašant paraišką" – Verslas

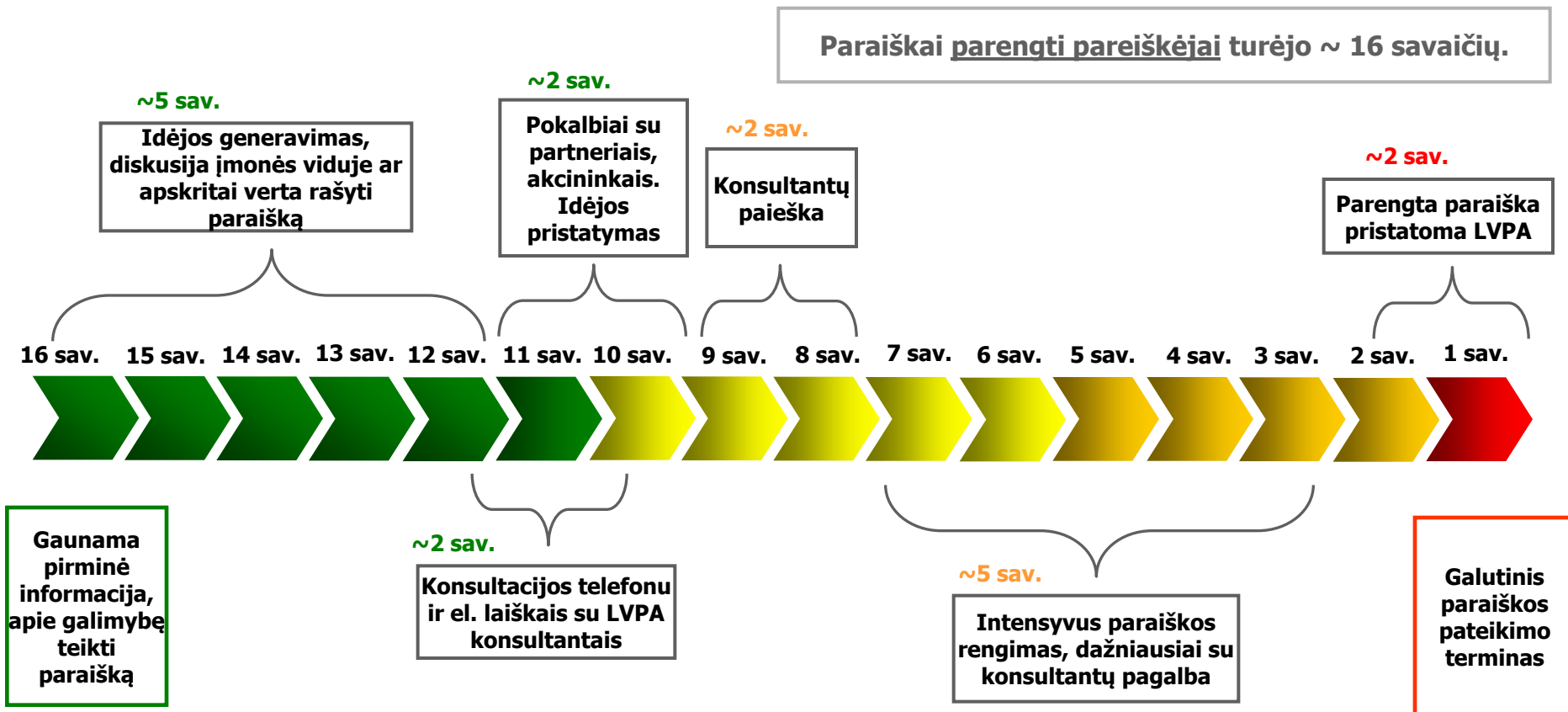
„sertifikuojanti įmonė mus labai raštingai informavo ką toliau daryti" – Verslas

5

5 Įmonės dokumentų analizė ir pasiruošimas paraiškos rengimui

„išsitraukėm visus įmonės dokumentus, verslo planą ir pagal tai bandėm ruošti rašyti paraišką" – MTTP

Darbų pasiskirstymas paraiškos rengimo metu (1)

Sužinojus apie galimybę teikti paraišką, **ilgiausiai trunka svarstymas ir aptarimas įmonės viduje**. Apsisprendus ruošti paraišką **tenka ilgai bendrauti su partneriais, akcininkais**. **Intensyviausias darbas prasideda termino pabaigoje**. Dauguma pareiškėjų paraišką pateikia iki galutinės datos likus mažiau nei savaitei.

Darbų pasiskirstymas paraiškos rengimo metu (2)

- **Idėjos generavimas, diskusija įmonės viduje ar apskritai verta rašyti paraišką**

„patys aiškinomės ko mes norim, ko reikės, kokios reikės laboratorijos, preliminarus biudžetas ir vizija" – MTTP

„tarėmės tarpusavy kaip viskas turi vykti, galvojom, skaičiavom" – Energetika

„vyko idėjos generavimas, finansinių galimybių apžvalga, laiko klausimo svarstymas" – Verslas

„konsultavomės apie paraiškos plusus ir minusus ar reikės papildomų investicijų, kas bus, jei neįvykdysim" – Verslas

- **Konsultacijos su LVPA**

„intensyviai bendravom su LVPA" – MTTP

„bendravom su LVPA, skambindavomės" – Verslas

~ 6 sav.

Darbų pasiskirstymas paraiškos rengimo metu (3)

~5 sav.

- **Pokalbiai su akcininkais, partneriais. Idėjos pristatymas**

„bendrauji su akcininkais, bandai įtikinti, kad reikia“ – MTTP

„dar ilgai viską teko derinti su partneriais“ – MTTP

„reikėjo rasti partnerius“ – MTTP

„kai apsitarėm patys įmonėje, tada dar reikėjo įtikinti akcininkus, kad tikrai verta vargti ir rengti paraišką. Pristatinėjom jiems idėją“ – Verslas

- **Konsultantų paieška**

„konsultantai mus rado ir jie rašė“ – Verslas

„ieškojom konsultantų internete, darėm nedidelę atranką“ – Verslas

„konsultantai mus patys susirado, o mes išsirinkom iš kelių firmų“ – Verslas

„svarbiausia buvo surasti gerus konsultantus. Skambinom į kelias firmas, pasidarėm tokią kaip ir atranką“ – Energetika

Darbų pasiskirstymas paraiškos rengimo metu (4)

~4 sav.

- **Intensyvus paraiškos ruošimas, dažniausiai su konsultantų pagalba**

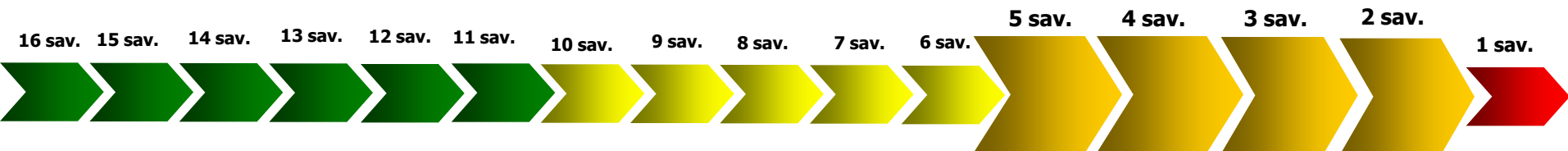
„pagrindinį darbą darė konsultantai, mes tik pateikdavom reikalingus dokumentus, o jau jie visą paraišką tada rengė“ – MTTP

„vyko intensyvus rašymas ir pildymas“ – Verslas

„tada intensyviai ruošėm paraišką, rinkom dokumentus“ – Energetika

„kai pradėjom rengt pačią paraišką, tai be poilsio intensyviai dirbom“ – Verslas

„tekdavo darbe ir iki 24 val. užsibūti, labai daug laiko ir pastangų teko įdėti į paraiškos ruošimą, nes terminai jau pradėjo spausti“ – Verslas

Darbų pasiskirstymas paraiškos rengimo metu (5)

~1 sav.

- **Parengta paraiška pristatoma LVPA**

„iki galutinio termino buvo likę keletas dienų" – Verslas

„mes kaip studentai – paskutinę dieną pridavėm" – Verslas

„likus 1-2 sav. Pateikėm paraišką LVPA" – Verslas

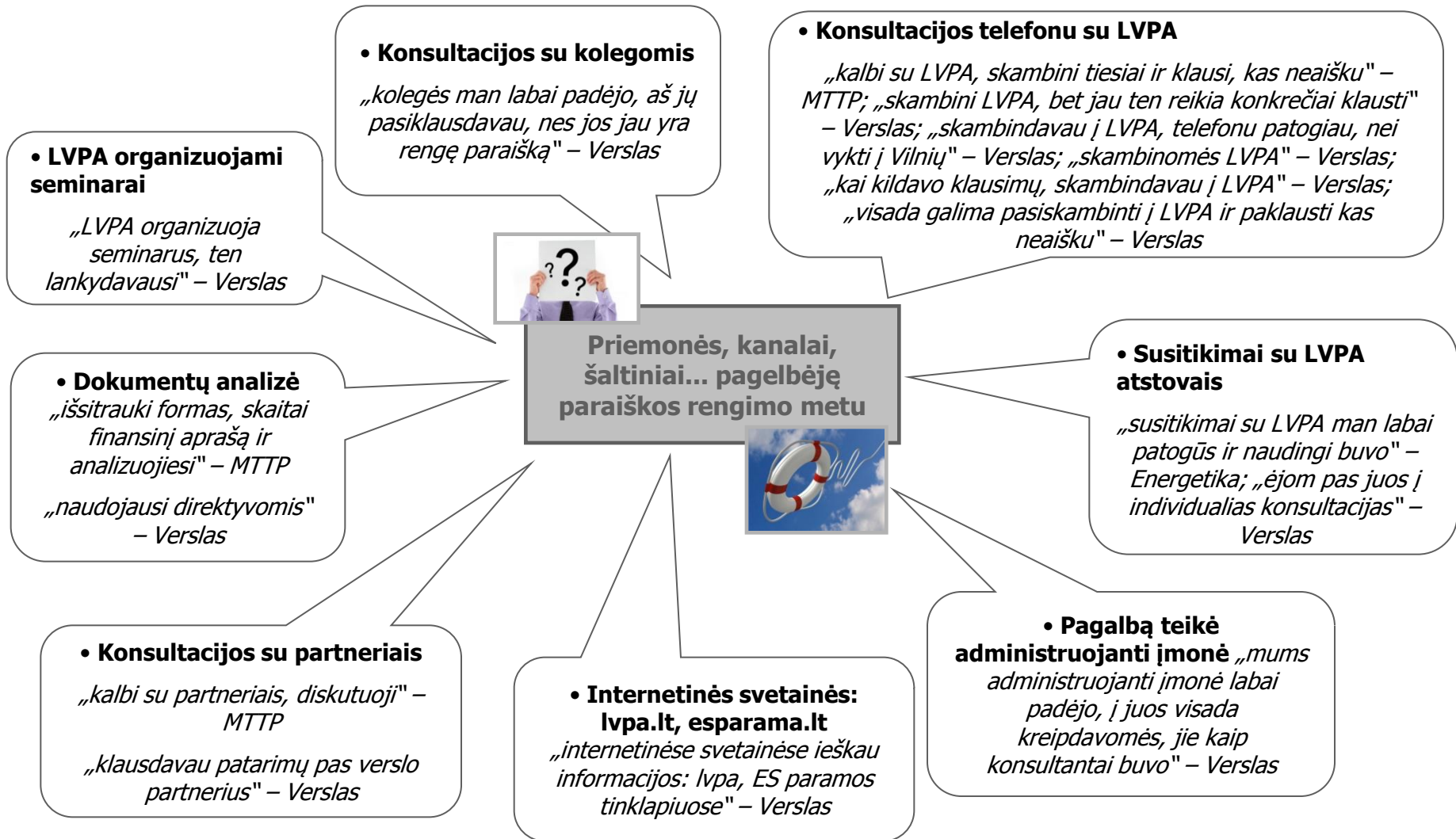
„atdavėm gale, nes įsiterpė į įprastus darbus ir negalėjom vien tik paraiškai viso laiko skirti" – Verslas

„atdavėm paskutinę dieną, net su vakarykštės dienos antspaudu" – Energetika

„pristatėm likus iki termino likus kiek mažiau nei dviems savaitėms" – Turizmas

Papildomos pagalbos priemonės rengiant paraišką

Pasiūlymai kaip efektyviau išnaudoti paraiškos rengimo laiką

- **Organizuoti daugiau kvietimų mažesnėmis sumomis** („LVPA galėtų organizuoti daugiau kvietimų mažesnėmis sumomis, tada mažiau paraiškų reikės jiems vertinti ir gal ne visi paskutinę dieną priduos“ – MTTP)

- **Vertinti paraiškas dalimis** („galėtų LVPA sakyti – likus 2 mėn. iki galo, atsiųskit reziumė, tada tarsimės ir žiūrėsime“ – MTTP)

- **Pasisamdyti daugiau ekspertų** („jei LVPA negali patys suorganizuoti savo darbo, tegul iš ES moka pinigus ekspertams, kurie vertintų paraiškas, tegul daugiau jų pasisamdo“ – Verslas)

- **Organizuoti testinius kvietimus, kad pareiškėjai matytų „tirpstančius“ pinigus** („matymas kaip mažėja pinigai – labai paskatina. Testinis yra geriau, nes matai kokia suma nutirpo ir taip lengviau apsispręst – arba darai dabar, arba nebespėji“ – MTTP; „geriau padėtų testinių projektų darymas, matymas, ko gali tikėtis per kelis metus“ – MTTP)

- **Anksčiau paraiškas pristatantiems sudaryti konkurencinį pranašumą** („suteikti papildomų balų tiems, kas anksčiau priduoja“ – Verslas)

Tyrimo dalyviai pateikė pasiūlymų, kaip būtų galima efektyviau išnaudoti paraiškos rengimo laiką

- **Naudoti elektroninio parašo sistemą** („yra elektroninis parašas, prie kurio perėjus sumažėtų biurokratija“ – MTTP; „e parašą jau laikas naudoti“ – Verslas)

- **Priimti dokumentus elektronine forma** („galėtų pereiti prie elektroninių dokumentų“ – MTTP; „kodėl negali priimti dokumentų elektroniniu formatu, jie dabar krūvas popierių saugo, daug patogiau būtų elektronine forma viską siųsti“ – Verslas)

- **Aiškiai apibrėžti prioritetinius projektus** („LVPA turėtų aiškiai pasakyti, kas yra prioritetinis projektas“ – Verslas)

- **Pailginti šaukimo laiką** („ilgesnis šaukimo laikas, nes svarstymas ilgai užtrunka, o būna, kad sužinai, kai jau būna mėnuo po šaukimo“ – Verslas)

- **Nustatyti paraiškos rengimo laiką atsižvelgiant į viešųjų pirkimų, energetinio audito, rangos darbų trukmę** („viešieji pirkimai kartais įvyksta jau po paraiškos pateikimo, o jei neįvyksta – atmeta paraišką“ – Energetika; „auditas trunka ilgai, o kur dar rangos darbai, viešieji pirkimai, sunku spėti su terminais“ – Energetika)

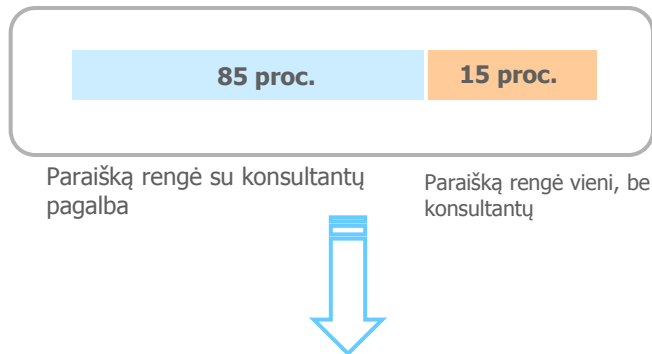
- **Supaprastinti paraiškos formas** („jų formos per sudėtingos, tada patys nebesupranta ir nebesusigauja“ – Verslas)

Tyrimo dalyvių teigimu, dėl didelio kasdienio darbo krūvio neįmanoma daug laiko skirti paraiškos ruošimui. Taip pat veikia „studento“ faktorius – darbas atidėlojamas iki paskutinės akimirkos, kas lemia tai, jog paraiška ruošiamą greitai ir priduoama paskutinę akimirką.

Darbas su konsultantais

Konsultantai *versus* savarankiškas darbas

Kodėl dirbama su konsultantais?

• reikalinga pagalba suprasti reikalavimus

„be konsultantų niekaip nebūčiau padaręs“ – Verslas

„tik konsultantai gali suprasti tą biurokratiją, jie įneša aiškumo, verslo žmogui per sunku“ – MTTP

• Taupomas įmonės laikas

„nuima visą galvos skausmą, viską už tave padaro“ – Verslas

„aš esu užsiėmęs savo darbais, nespėčiau dar ir paraišką ruošti“ – MTTP

• Greičiau parengiama paraiška

„dirbdami su konsultantais paraišką paruošėm per dvi savaites“ – Verslas

Kodėl dirbama be konsultantų?

• Įmonės specialistas geba atlikti darbą pats

„mūsų įmonė turi savo darbuotoją, kuris dirba su paraiškomis ir viešaisiais pirkimais“ – Verslas

„teikiame paraiškas ir ruošiam ne tik LVPA, jau ir patys galim pakonsultuoti“ – Turizmas

• Turi reikalingos darbo patirties

„tokį darbą dirbu jau 11-12 metų“ – Energetika

„čia mano jau nebe pirma paraiška, jau turiu patirties“ – Energetika

• Nori išmėginti savo jėgas

„norėjau pati pabandyti, išbandyti savo jėgas“ – Verslas

• Brangu samdyti konsultuojančią firmą

„konsultantai labai brangiai kainuoja“ – Verslas

Santykių su konsultantais užmezgimas

➤ Konsultantai dažniausiai pasitelkiami vos tik įmonės viduje priėmus sprendimą teikti paraišką konkrečiai priemonei gauti

„konsultantus pasitelkėm iš karto, nes žinojau, kad reikės pagalbos“ – MTTP

„konsultantai mums patys atsiuntė pasiūlymą sudalyvauti projekte ir taip užsikabinom“ – Verslas

„mes iš karto susiradom konsultantus, be jų nieko nebūtume padarę“ – Energetika

➤ Įmonės vadovai tikslingai ieško konsultantų

„ieškojau pats, googlinau“ – Verslas

„ieškojom, klausinėjom, išsirinkom kelis ir padarėm nedidelę atranką“ – MTTP

➤ Konsultantai patys pasiūlo savo pagalbą

„mus konsultantai surado patys, gavom pasiūlymą kai tik buvo paskelbtas projektas“ – Energetika

„konsultantai atsiuntė pasiūlymą teikti paraiškas ir pasiūlė padėti“ – Verslas

➤ Konsultantus rekomenduoja kolegos, draugai, pažįstami

„konsultantus mums rekomendavo kolegos“ – Verslas

➤ Konsultuoja ir padeda produktą siūlančios kompanijos

„mus sertifikuojanti įmonė teikė visą reikalingą pagalbą, mus kokybiškai konsultavo viso projekto metu, padėjo parengti paraišką“ – Verslas

➤ Konsultantai prisijungia projekto eigoje

„darant energetinį auditą susiduriame su konsultantais“ – Energetika

Konsultantai *versus* savas specialistas

Konsultantų darbas atsiperka rengiant vieną paraišką. Rengiant daugiau paraiškų bei turint darbo su paraiškų ruošimu patirties – labiau apsimoka įmonėje turėti savo specialistą.

• Dirbant su konsultantais, didesnė sėkmės tikimybė

„su konsultantais yra pigiau, nes be jų būtų daug sunkiau, o konsultantai parašo geras paraiškas, kurios gali gauti paramą“ – MTTP

„su konsultantais pigiau vien dėl to, kad didesnė tikimybė, kad paraiška bus patvirtinta“ – Verslas

• Dirbant su konsultantais, taupomas įmonės darbuotojų laikas

„aš dirbdavau ir iki 24 val., labai daug laiko, sunku. Man tai buvo gera patirtis, bet laiko atžvilgiu konsultantas yra geriau ir pigiau“ – Verslas

„versle daug darbo, o dar paraišką rengti tuo pat metu yra neįmanoma <...> konsultantai padaro viską už tave“ – Verslas

• Rengiant 1-ą paraišką labiau apsimoka dirbti su konsultantais

„kai dalyvavom viename projekte, tai labiau apsimokėjo dirbti su konsultantais. Jei projektų daugiau – tada savas žmogus yra pigiau“ – Verslas

„versle iš idėjos nedirbsi, tokiam darbe labai sunku. Piimti žmogų pilnam etatui yra per brangu. Dėl vienos paraiškos neverta samdyti naują žmogų“ – Verslas

• Dažnai ruošiant paraiškas, dalyvaujant viešuosiuose pirkimuose, labiau apsimoka turėti savo specialistą

„mes turim įmonėje savo specialistą, kuris su visu tuo ir dirba, taip mums yra pigiau, nes dažnai dalyvaujam“ – Verslas

Konsultantų vertinimas

Privalumai

- **Perima didelę dalį darbo, taip taupomas įmonės darbuotojų laikas** („mums teliko padėlioti resursus, kam idėja bus aktuali ir pan.“ – MTTP; „nuima labai daug krūvio, palengvina darbą“ – MTTP; „permeti dalį darbo jiems ir tau lengviau“ – MTTP; „jie nuima galvos skausmą“ – Verslas; „jie viską padarydavo, likdavo tik parašus sudėlioti“ – Verslas; „sutaupo daug laiko“ – Verslas)

- **Puikiai suvokia biurokratinę kalbą, moka dirbti su biurokratais** („jie supranta visą tą biurokratiją ir gali lengvai paruošti paraišką, mes be konsultantų niekaip nebūtume susitvarkę“ – MTTP; „gerai sutvarko biurokratinę kalbą“ – MTTP; „jie geriau moka dirbti su biurokratais“ – MTTP)

- **Turi reikiamos darbo su paraiškų ruošimu patirties** („jie turi patirtį rašyti tokias paraiškas“ – MTTP; „jie turi žinias, kurių reikia norint užpildyti tas paraiškas“ – Verslas; „kai nėra patirties – konsultantai yra išsigelbėjimas“ – Verslas)

- **Geba verslininkų idėją įvilkti į reikalaujamus rėmus** („jie rašo rašinėli, t. y. idėją apvelka pagal reikalavimus“ – MTTP; „įsigilino gerai į mūsų projekto specifiką ir ją parengė pagal LVPA reikalavimus“ – Verslas)

- **Gerai išmano niuansus, kurių nepastebi verslininkai** („jie gali išrinkti tokius povandeninius dalykus“ – MTTP; „yra agentūros, kurios žino konfidencialią informaciją ir gali geriau parašyti paraišką“ – Verslas)

- **Įvertina ar verta rengti paraišką** („konsultantai labai reikalingi pradiniam etape, kad įvertintų ar mums verta, kokia tikimybė laimėti“ – Verslas; „konsultantai gali pasakyti ar verta rašyti projektą“ – Verslas)

- **Dirba tiksliai, techniškai** („daro techniškai, aiškiai, tiesiai ir tiksliai“ – MTTP; „atsiūsdavo ką pasirašyti, ką suantspauduoti, ką padaryti. Viskas buvo labai tikslu, sistemiška ir aišku“ – Verslas)

- **Supranta aprašų kalbą** („aprašai suprantami tik konsultantams“ – MTTP)

- **Suteikia reikalingo darbo ritmo** („davė ritmo“ – MTTP; „duoda tempo“ – MTTP)

Trūkumai

- **Įmonės specifikos neišmanymas** („reikia, kad įmonė sektų konsultantų darbą ir pakoreguotų kas blogai“ – MTTP; „įmonės darbuotojas juos nuolat sekė ir perdarinėjo viską, kad atitiktų įmonės darbo pobūdį“ – Verslas)

- **Neadekvačių rodiklių nustatymas** („konsultantai ruošia šiai dienai ir negalvoja apie tolimus rodiklius, už kuriuos mums reiks atsiskaityti LVPA“ – MTTP; „kai tenka parašyti metinę ataskaitą ir reikia parašyti našumą, va tada ir nebeaišku, kodėl mes nepasiekiam to našumo, kurį konsultantai parašė“ – Verslas)

- **Dideli konsultantų darbo krūviai** („jei daro konsultantas, tai juk jis gali turėti daug projektų, dideli krūviai, turi daug klientų, o jiems klientai visi vienodi ir tavo įmonė didžiausio dėmesio negauna“ – Verslas)

- **Rizika, kad bus „nutekinta“ svarbi įmonės informacija, unikalios idėjos** („samdantis konsultantus iš išorės kyla grėsmė informacijos nutekimui“ – Verslas; „gali prarasti savo įmonei sugeneruotą idėją“ – Verslas)

- **Rizika, kad bus blogai parengta paraiška** („gali gauti nekvalifikuotą konsultantą, kuris blogai paruoš paraišką“ – Verslas)

- **Šabloniškas paraiškų rengimas** („konsultantai daro tokias pačias paraiškas ir dėl to trūksta unikalumo“ – MTTP; „esam iš konsultantų gavę paraišką, kur buvo ne mūsų, o kitos įmonės pavadiniams“ – Verslas)

- **Brangus darbas** („konsultantams už jų darbą reikia daug mokėti, o jei gauni paramą, tai dar ir sėkmės mokesį susimoki“ – MTTP)

- **Galimi korupciniai santykiai** („tie patys rengia paraiškas, tie patys po to ir vertina“ – Energetika)

- **Kompetencijos trūkumas** („samdėmės iš pradžių konsultantus, bet jie buvo dar žioplesni nei mes“ – Energetika)

Seminarų vertinimas

Seminarų vertinimas

60 proc.

40 proc.

Lankėsi seminaruose

Nesilankė seminaruose

Neigiamas seminarų vertinimas

- **Neaiškus seminaro tikslas** („man nėra aišku, ko jie siekia su seminarais. Ar tik nori supažindinti su formalumais, ar nori, kad išmoktume paraiškas rengti. Jie neakcentuoja tikslo, išėini nesupratęs ko turėjai išmokti ir ką tau tiksliai norėjo pasakyti" – Verslas)
- **Nepaaiškinama tikrai sudėtinga informacija** („per seminarus aiškina vaikiškus dalykus, o tų neaiškių, kur visiems neaišku, tai ir nepaliečia" – Verslas; „aiškina elementarią informaciją, tą pačią medžiagą. Geriau tegul aiškina direktyvas, tikrai svarbią informaciją" – Verslas)
- **Pateikiama neišsami informacija** („nežinia ko jie siekia savo seminarais, jiems gal tik atsižymėt reikia, nes atsiunčia slaidus ir viskas ten parašyta, per seminarą nieko daugiau nepasako" – MTTP; „slaiduose yra visa informacija, tai nebeaišku koks seminarų tikslas" – MTTP; „esminių klausimų neužkabina" – MTTP)
- **Per didelis dalyvaujančiųjų skaičius** („negali nieko paklausti, nes dalyvauja per daug žmonių" – MTTP; „labai masiški, pilna salė" – Energetika)
- **Neatsakoma į užduodamus klausimus** („negauni atsakymų – ką pasako, tą turi, o paklausti negali, jie bijo atsakinėti" – Energetika)
- **Organizuojama toli nuo darbo vietos** („vykti į Vilnių neverta ir brangu" – Verslas)

Teigiamas seminarų vertinimas

- **Paaiškinama paraiškos rengimo eiga** („paaiškina eigą, kaip reikia daryti, nuo ko pradėti. Pasidarė daug aiškiau" – MTTP)
- **Galimybė pasisemti naujų idėjų** („vieno seminaro metu analizavo pavyzdžius, buvo galima pasisemti naujų idėjų" – Verslas)
- **Supažindinama su formalumais** („pristato formalius dalykus – tikrai naudinga, apie finansavimą papasakoja" – MTTP)
- **Nuteikiama rimtam ir atsakingam darbui** („per seminarą kalbėjo žmogus, kuris parodė gerą toną, nuteikė darbui, kad neblefuotų rašytojai ir nemanytų, kad lengvai gaus pinigų" – MTTP)
- **Teikiamos profesionalios konsultacijos** („pasikviečia išorės konsultantus, kurie gerai paaiškina" – MTTP)
- **Seminarus veda kompetentingi lektoriai** („buvo lektorius labai geras, aiškiai viską paaiškino, savo srities specialistas" – Verslas)
- **Galimybė užduoti klausimus** („gali užduoti tau rūpimus ir aktualius klausimus ir gauti atsakymus" – Energetika)
- **Pateikiama svarbi informacija, kurią svarbu žinoti projekto pradžioje** („pradžioje buvo labai naudinga lankytis seminaruose" – Energetika)
- **Smagu vykti į kitą miestą** („galima ir į Vilnių nuvažiuoti, nes retai vyksta. Tai kaip atrakcija" – Energetika)

Nesilankymo seminaruose priežastys

- **Nėra būtinybės lankytis seminaruose, nes visą darbą atlieka konsultantai** („man nereikėjo, nes konsultantai viską darė už mane – Verslas")
- **Laiko trūkumas** („per mažai laiko buvo, kad spėčiau dar ir į seminarą nuvažiuoti" – MTTP)
- **Tolimas atstumas iki Vilniaus, kur vyksta seminarai** („pinigų išmetimas <...> važinėti iki Vilniaus iš Kauno reikia daug laiko ir pinigų" – Verslas)
- **Naudos nematymas** („nemanau, kad yra naudos iš tų seminarų" – Verslas)
- **Negavo pakvietimo į seminarą / nežinojo, kad vyksta seminarai** („manęs nepakvietė" – Verslas; „nežinojau, kad būna seminarai" – Verslas)
- **Dėl lėšų trūkumo vadovai neišleidžia į seminarą** („manęs neišleido į seminarą, trūksta lėšų" – Energetika)

Rekomendacijos seminarams pagerinti

Tyrimo dalyviai pateikė pasiūlymus kaip patobulinti LVPA organizuojamus seminarus

- **seminarus rengti atskiriems sektoriams** („seminarus skirstyti į sektorius, nes dalyvaujantys klausinėja labai skirtingų dalykų, kurie nesisieja ir tada sunku iš viso kažką suprasti" – MTTP; „seminarai turi būti grupėms pagal sritį, nes kitaip atkrenta žmonės, kai išgirsta daug nesisiejančios informacijos" – MTTP)
- **seminarus organizuoti atsižvelgiant į paraiškos rengimo eigą** („galėtų rengti vėliau, kai žmonės turi klausimus, o iš pradžių daryti seminarus, kurie padėtų sugeneruoti idėją" – Verslas; „seminarai galėtų vykti pagal paraiškos eigą, iš pradžių analizuotume tą ir tą dalį, kaip pildyti tam tikrus dokumentus, po to, kai pareiškėjai susipažįsta su kita dalimi, rengti seminarą jai, taip viską iš eilės reikia daryti" – Verslas)
- **organizuoti seminarus dar nepaskelbtoms priemonėms** („būtų labai naudinga, jei organizuotų seminarus dar nepaskelbtoms priemonėms, nes gautume informaciją ir iš anksto pradėtume ruošti. Sutrumpėtų idėjos generavimo laikas" – Verslas)
- **rengti seminarus pagal temas, kad būtų išsamiai supažindinama kaip reikia atlikti atitinkamą darbo dalį** („seminarus reikia rengti konkrečiai tai sričiai, siaurai, su konkrečiais klausimais tai sričiai" – Verslas)
- **seminarus rengti dažniau** („galėtų dažniau daryti" – MTTP; „buvo labai mažai" – Energetika; „reikia daugiau seminarų, ne visą informaciją gali per juos sužinoti, reikia, kad daugiau organizuotų" – Verslas; „tegul vyksta dažniau" – Verslas)
- **organizuoti mažas darbo grupes** („galėtų daryti workshopines grupes" – MTTP; „reikia mažesnių grupelių, būtų lengviau suprasti ir galėtume kartu užduotis atlikti" – Verslas)
- **organizuoti motyvuojantį įvadinį seminarą visiems pareiškėjams** („LVPA neuždega dalyvauti <...> įvadinis seminaras turi būti visiems, kad uždegtų dalyvauti" – MTTP)
- **pateikti konkrečius pavyzdžius** („galėtų pateikti konkrečius pavyzdžius kaip įmonė susitvarkė su ta paraiškos dalimi" – Verslas)
- **pasakoti apie kylančias problemas ir jų sprendimo būdus** („galėtų kalbėti apie kylančias problemas ir kaip kitos įmonės jas sprendė" – Energetika; „būtų naudinga kartu analizuoti pavyzdžius, kur buvo daromos klaidos ir kaip jų išvengti" – Verslas)
- **seminarus organizuoti ir kituose miestuose, ne tik Vilniuje** („galėtų daryti ir Kaune, būtų patogiau tiek patiems kauniečiams, tiek ir aplinkiniams miestams" – Verslas)

Kvietimai į seminarus

Tik energetikos ir turizmo atstovai

1 C – Informuojantis apie klaidas ir raginantis dalyvauti siekiant jų išvengti ateityje – **motyvuoja ir skatina dalyvauti seminare**

Teigiamas vertinimas

- **informuojama apie problemas, kurias būtina spręsti**

„rodo, kad yra problemų, reikia spręsti, dalyvauti, rodo, kad reikia atkreipti dėmesį“ – Energetika

„šito nesirinkčiau, bet jei tokį gaučiau, tai tikriausiai tikrai sudalyvačiau seminare, nes pasako griežtai, kad yra bėdų“ – Energetika

„man šitas užkliuvo, nes jis labai asmeniškias, iš karto rodo, kad kažkas negerai“ – Turizmas

Neigiamas vertinimas

- **griežtas ir įsakmus**

„man nepatinka, kad jis toks griežtas“ – Energetika

„labai toks liepiantis ir piktas, man nepatinka“ – Energetika

2 A – Malonus ir draugiškas kvietimas - **malonus gauti, bet neskatinantis**

- **neįpareigojantis**

„duoda laisvai pasirinkti ar dalyvauti, ar ne“ – Energetika

„draugiškas, gražiai kviečia, galima pasirinkti ar dalyvauti“ – Turizmas

„man patinka, kad jis neprivalomas, jei norėsiu ir galėsiu – sudalyvausiu“ – Energetika

- **nurodytos lektorių pavardės**

„su pavardėmis, jei žinau, kad kvalifikuotas žmogus kalbės, tai tikrai eisiu“ – Energetika

„svarbiausia, kad parašyta kas ves paskaitą, jei kompetentingas žmogus – būtinai dalyvausiu“ – Turizmas

- **malonus ir draugiškas**

„malonus kvietimas, geranoriškas“ – Energetika

„jis taip gražiai parašytas, maloniai skamba, toks draugiškesnis nei kiti“ – Turizmas

3 B – Oficialus kvietimas – **neskatinantis dalyvauti**

- **per daug oficialus**

„jis labai oficialus, iš karto atmuša norą dalyvauti“ – Energetika

„jis labai biurokratiškas, dokumentas nurodytas, nemanau, kad to reikia“ – Turizmas

- **per daug informacijos**

„per daug informacijos pateikta“ – Energetika

„parašyta nereikalinga informacija, kuri visai neaktuali“ – Turizmas

Gave **malonų ir draugišką kvietimą** (A) į seminarą apklaustieji **svarstyty** galimybe jame dalyvauti. Gave **griežtesni ir informuojanti apie klaidas** (B) – **nedvejodami sutikty** sudalyvauti. Tačiau dalyviai pasiūlė, kad kvietime C reikėtų vengti asmeniškumo („Jūsų paraiškoje“), o akcentuoti, kad pareiškėjai apskritai daro labai daug klaidų ir šią problemą būtina spręsti. Taip pat pastebėta, kad kvietimo C forma gali supriešinti kolektyvą – įmonės vadovas gavęs tokį pakvietimą klaidingai suprastų, kad pavaldinys prastai atlieka savo darbą, nors, galbūt, šis žino esančias klaidas ir ketina jas pataisyti.

Patogiausia informacija

Patogiausi informacijos gavimo būdai

• Internetas:

- LVPA.lt
- naujienlaiškiai

• patogų ir lengvai prieinamą

„patogiausia yra internetas <...> ar prie ežero, ar prie jūros, ar darbe – internetas visur prieinamas ir informaciją gali pasiskaityti“ – Turizmas

„internetas yra tinkamiausia plotmė, nes visi verslo atstovai naudojami“ – MTTP

„internetas yra geriausias variantas, visur prieinamas, gali su planšete kieme vaikščioti ir sekėti informaciją“ – Verslas

• Verslo asociacijos:

• Patikimas ir specializuotas šaltinis

„aš gaunu informacijos iš asociacijos, mes gaminam protezus, tai kas su medicina susiję, mus informuoja asociacija“ – Verslas

„viešbučių asociacija, per vieną iš susitikimų, mums ir pasiūlė sudalyvauti LVPA kvietime“ – Turizmas

• informacija pasieks ne visas įmones

„per asociacijas neverta platinti, nes ne visi priklauso ir ne visas įmones galima priskirti prie asociacijos“ – Verslas

• Televizija:

- „sėkmės istorijos“
- trumpas informacijos pateikimas

• informacija turi būti trumpa ir aiški

„trumpi paaiškinimai ko galima tikėtis, kokios įmonės gali tikėtis“ – MTTP

• „sėkmės istorijos“
„išgirsti sėkmės istorijas būtų įdomu“ – MTTP

• nepatikima
„nepatikimai atrodo, kai per TV išgirsti“ – MTTP

• retai žiūrimas TV
„aš asmeniškai televizijos beveik nežiūriu“ – Verslas
• per daug informacijos
„per daug informacijos per TV ir reikalinga jau nebepastebima“ – Verslas

• Radijas:

- specializuotos radijo stotys

• Lietuvos radijas ir Lietuvos žinių radijas – patikimi

„per Lietuvos radiją ar per žinių radiją galėtų skelbti trumpą informaciją, bet tai nėra labai efektyvus būdas“ – MTTP

• retai klausomasi radijo
„retai klausau, tai per radiją tikrai nebūtų patogų gauti informaciją“ – Verslas

• Spauda:

- specializuoti leidiniai

• svarbi informacija specializuotose laikraščiuose

„galėtų skelbti informaciją „Verslo žiniuose“, nes kiti laikraščiai nepatikimai atrodo ir neatkreipčiau dėmesio, jei juose kažkas būtų rašoma apie paramas“ – Verslas

• Socialiniai tinklai:

- Facebook
- LinkedIn
- Twitter

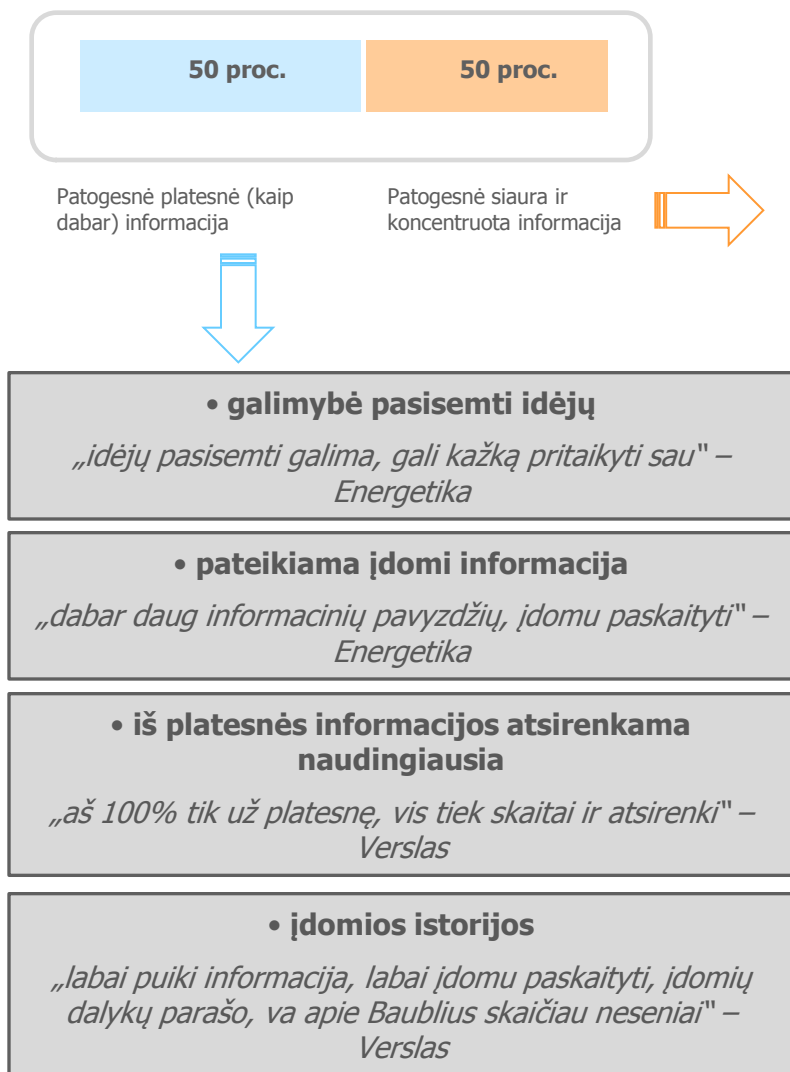
• nepatikimai atrodanti informacija

„Ne, socialiniuose tinkluose informacijos tikrai neieškau, labai nepatikimai atrodo“ – MTTP

Neefektyvios informacijos platinimo priemonės

Tyrimo dalyvių nuomone, **internetas** yra **patogiausia** priemonė gauti reikalingą informaciją iš LVPA. **Verslo asociacijos** taip pat yra **patikimas** šaltinis svarbios informacijos platinimui. **Televizija, radijas ir spauda** vertinami gana **neigiamai**, dėl reto naudojimosi šiais šaltiniais. **Socialiniais tinklais** pareiškėjai ir vykdytojai apskritai **nesinaudoja** panašios informacijos paieškai.

LVPA naujienų prenumerata

- **koncentruota informacija – patogiausia**

„informacija turi būti koncentruota. Dabar labai daug pašalinės informacijos“ – MTTP

„siauresnė informacija yra patogiau“ – Verslas

„siauresnė yra geriau, jei kažkas užkabina, tada gali eiti į puslapį ir gilintis, bet siauresnė visada patogiau“ – Verslas

„kuo siauresnė, tuo koncentruotesnė – tokia geriausia“ – Verslas

- **susidomėjus galima pasigilinti kituose šaltiniuose**

„aš už siauresnę, jei kas labai sudomina, galima pasiskaityt internete“ – Verslas

- **siaura informacija taupo laiką**

„siauresnės žinios yra geriau <...> verslo žmogui nėra laiko sėdėti ir skaityti ilgiausius raštus“ – Verslas

Didžiųjų miestų verslo atstovai dažniau teigė, kad juos labiau tenkintų siauresnė ir koncentruotesnė informacija. Toks informacijos pateikimas taupytų laiką. Dalis energetikos srities atstovų bei uteniškiai verslininkai yra patenkinti dabartinio formato LVPA naujienomis, nes pateikiamos įdomios istorijos, išsami informacija, galima pasisemti idėjų.

LVPA jvaizdžio vertinimas

LVPA įvaizdis

Tyrimo metu dalyvių buvo prašoma 10-ies balų skalėje įvertinti LVPA kaip instituciją – tai labiau partneris ar kontrolierius.

Partneris

10

9

8

7

6

5

4

3

2

1

Bendras vertinimas

Kontrolierius

- **geranoriškas bendravimas** („bendravom su LVPA labai geranoriškai“ – Energetika; „kiek dabar bendraujam, jaučiasi, kad geranoriškesni“ – Energetika; „LVPA kapeikas skaičiuoja, bet visiškai normaliai galima susitarti“ – Verslas; „labai geranoriškai dirbo“ – Verslas; „kitose įmonėse ieško nusikaltimo pėdsakų, o LVPA labai geranoriški“ – Verslas)
- **pagerėjusi komunikacija** („anksčiau buvo filialai ir buvo sunku bendrauti per filialus <...> dabar pagreitėjo bendravimas“ – Energetika)
- **lankstumas ir pagalba** („LVPA labai lanksčiai pažiūrėjo į terminus, padėjo, nežiūrėjo taip biurokatiškai“ – Verslas)
- **bendras problemų sprendimas** („LVPA pasikvietė pas save, kartu sprendėm problemą ir išsprendėm“ – Energetika)
- **malonūs(-ios) projektų vadovai(-ės)** („buvo labai malonių projektų vadovų“ – Verslas)
- **pastebimas agentūros tobulėjimas** („LVPA tobulėja po biškį, keičiasi, stengiasi“ – MTTP)

- **jaučiamas neigiamas požiūris įmonių atžvilgiu** („toks įspūdis, kad tave specialiai nori išmest. Jie nesistengia dėl tavęs – jiems dzin“ – MTTP; „į mus žiūri kaip į sportininkus – didmenininkus, laiko mus spekuliantais“ – MTTP; „<...> turi įrodinėti, kad esi ne vagis – susiduriam su tokiu požiūriu“ – MTTP; „LVPA turi išankstinę nuostatą, kad ateina sukčiai, tai dėl to labai skrupulingai viską tikrina“ – MTTP)
- **korumpuota agentūra** („tie patys rašo, tie patys projektų vadovai ir vertina. Tie vadovai, kurie išeina iš LVPA, tai kur jie išeina? Aišku, kad įkuria savo įmones ir rašo projektus, o pažintys tai juk lieka“ – Verslas; „tikrai žinau, vardais neminėsiu, kad yra LVPA darbuotojai, kurie patys ir ruošia paraiškas, patys jas tada ir vertina“ – Energetika; „mūsų konsultantai labai anksti pranešė, kad bus šaukimas, mes jau tuoj teiksim, o dar net šaukimo nebuvo“ – MTTP)
- **tikrinimo metu patiriama įtampa, stresas** („tikrinimo atmosfera yra tikrai kaip kontrolieriaus, buvo labai nemaloni situacija. Labai daug nervų buvo, kėlė didelę įtampą“ – Verslas; „pasijaučiau kaip prokuratūroj tardomas“ – Verslas; „tikrinimo metu jaučiamas psichologinis spaudimas“ – Verslas; „LVPA toks baubas, koks anksčiau buvo VMI“ – Verslas)
- **lankstumo, partnerystės, pastangų tapti partneriu, geranoriškumo stoka** („kitos agentūros lankstesnės, formalumus gali išspręsti telefonu ar el. laiškais – viskas užskaitoma. Bet su LVPA tai neįmanoma, labai trūksta lankstumo ir partnerystės“ – Verslas; „reikia lanksčiau žiūrėti į pareiškėjus, nes mums juk reikia taikytis ir prie kitų agentūrų darbo laiko ir sunku spėti viską laiku padaryti“ – MTTP; „jie nesistengia tapti partneriais, jie kontrolieriai“ – MTTP; „trūksta geranoriškumo iš jų pusės“ – MTTP; „geranoriškumo tikrai labai trūksta iš jų pusės“ – Verslas)
- **itin biurokatiškas požiūris** („iš biurokatinės pusės, tai tikrai kontrolieriai. Ne duok Dieve lapus suseksi ar ne ten parašą padėsi“ – Verslas)
- **nesukalbamumas** („mes jiems niekaip neįrodome, kad pigesnė įranga yra blogesnė ir negali daryti to, ko mums reikia“ – MTTP)
- **priekabumas** („jie labai kabinėjasi, ieško priekabių“ – MTTP)
- **agresyvumas** („uždavinėjo kvailus klausimus, toks buvo kaip puolimas, bandė mane išmušti iš vėžių“ – Verslas)
- **noro bendrauti stoka** („pas juos sunku patekti. Į Lukiškes lengviau patekti. Mane tiesiog atstūmė“ – Verslas)
- **neįpažįstamos padaromos klaidos** („LVPA nepažįsta savo klaidų“ – Energetika)
- **arogancija** („tokia pozicija, kad jie savo pinigų skirsto“ – Verslas)

Vis dėlto dalis tyrimo dalyvių mano, kad LVPA ir turėtų užimti kontroliuojančią poziciją („jų darbas atsakingas, aišku, kad turi ir kontroliuoti, juk negalima bet kam dalinti pinigų“ – Verslas; „jei duoda pinigų, tai ir turi paklausti, kur aš juos dedu, tai kontrolė, bet ji turi būti“ – MTTP; „jų toks darbas, jie turi kontroliuoti“ – Energetika)

LVPA įvaizdis

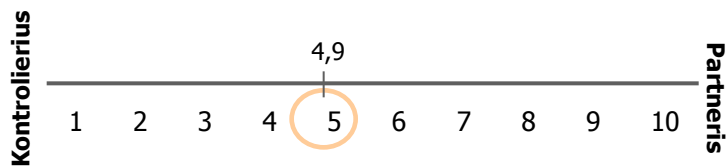
Atskirų sričių pareiškėjų vertinimas

MTTP

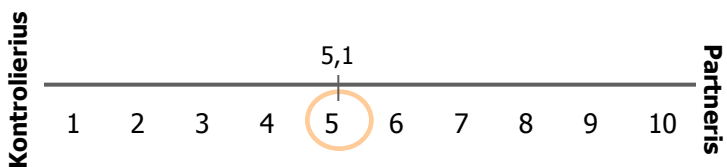
MTTP atstovai yra labiausiai nusivylę darbu su LVPA. Labiausiai pabrėžiamas nepasitenkinimas keliamais reikalavimais, būtinybe tiksliai nurodyti kaip produktas turi atrodyti, kiek kainuoti, kas, apklaustųjų nuomone, tiksliai padaryti yra neįmanoma, kol produktas visiškai nesukurtas. Taip pat stokojama lankstumo, teigiamo požiūrio į įmones bei geranoriškumo.

Verslas

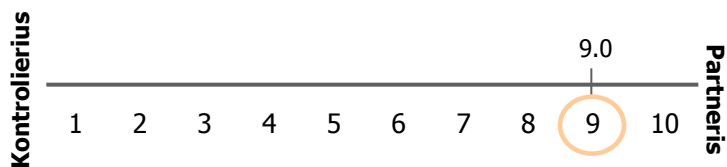
Verslo atstovai LVPA vertina gana negatyviai. Ypač pasigenda lankstumo paraiškų koregavime. Teigia dažnai susiduriantys su neigiamu LVPA požiūriu savo atžvilgiu. Verslininkai pabrėžė priekabumą, teigė patiriantys didelę įtampą vertinimo metu.

Energetika

Energetikos atstovai pasigenda LVPA lankstumo. Pabrėžė itin priekabų paraiškų vertinimą. Jie taip pat susidūrė su neigiamu LVPA požiūriu savo atžvilgiu. Akcentavo, kad tikrinimų metu patiria įtampą, stresą. Vis dėlto pasidžiaugė pagerėjusia komunikacija bei vis dažniau sutinkamu geranoriškumu, siekiu padėti.

Turizmas

Turizmo atstovai apskritai labiausiai patenkinti darbu su LVPA. Jie pabrėžė sklandų bendradarbiavimą, LVPA lankstumą pareiškėjų atžvilgiu.

Patentinių paraiškų dydis

Patenkiamų paraiškų dydis

Tenkinti daugiau paraiškų, bet mažesnėmis sumomis

- mažesnių vietovių atstovai turės didesnę galimybę gauti paramą

„daugiau smulkių. Mes esame kaimo teritorijoje, pas mus daugiau smulkių“ – Energetika

- galimybę gauti paramą turės ne tik didelės, bet ir mažos įmonės

„reikia daugiau, bet mažesnėmis sumomis, nes kitaip visos didžiosios įmonės, kurioms net nereikia daug pastangų įdėti, susirinks paramas, o mažos taip ir neturės galimybės pakilti“ – Verslas

Tenkinti mažiau paraiškų, bet perspektyvesnių ir didesnėmis sumomis

- tenkinant didesnėmis sumomis įmonės patirs naudą

„mažiau, tačiau perspektyvesnių, nes kitu atveju man bus nusivylimas ir nuostolis. 50-70% finansavimas yra optimalu, kitu atveju neimčiau paramos“ – MTTP

- lengviau apskaičiuoti ekonominę naudą

„aš už tai, kad didesnės vertės, nes mes fiziškai negalim suskaičiuoti ekonominės naudos, o kasmetinę ataskaitą reikia suskaičiuoti“ – Energetika

Tyrimo dalyviai pasidalino nuomone, kad finansuoti reikia Lietuvai naudą teikiančias paraiškas bei siūlančias itin geras idėjas

„reikia finansuoti tai, kas svarbu Lietuvai, pvz., energetika nejudą. LVPA turi nustatyti, kas svarbu Lietuvai, juk eksportas ne visada yra svarbu“ – MTTP

„reikia išsiaiškinti, kas svarbu Lietuvai, kas perspektyvu ir pagal tai tenkinti paraiškas“ – Verslas

„aš esu už idėją, kad būtų gera idėja ir nauda visuomenei, nes yra labai skirtingos sritys ir visose galima rasti labai gerų idėjų, kurias tikrai verta finansuoti“ – Verslas

Dauguma tyrimo dalyvių teigė, kad turėtų būti išlaikomas balansas, kad tiek mažos, tiek didelės įmonės turėtų šansą gauti paramą

„reikia visaip, kad mažos įmonės turėtų galimybę sudalyvauti ir gautų lėšų“ – MTTP

„reikia balanso, negalima finansuoti arba tokias, arba tokias“ – Verslas

„tiek mažos, tiek didelės įmonės turi turėti galimybę gauti paramą, reikia įvairovės“ – Verslas

Didesnių įmonių atstovai dažniau mano, kad **reikia tenkinti mažiau paraiškų, bet didesnėmis sumomis**. **Mažesnių įmonių atstovai** labiau **palaiko priešingą mintį**. Vis dėlto **visi pritaria**, kad prioritetu turi būti laikomi Lietuvai naudą nešantys projektai bei naujos ir perspektyvios idėjos.

Pasiūlymai ir pageidavimai

Papildomi pasiūlymai ir pageidavimai (1)

Tyrimo dalyviai pateikė pasiūlymus, kaip pagerinti LVPA veiklą

Paraiškos rengimo procesas

- **dažniau organizuoti konsultacijas** („būtų patogų, jei darytų kaip banke – gauni numeriuką ir ateini į konsultaciją“ – MTTP; „susitikime jie geranoriškai bendrauja, bet jų per mažai, turėtų dažniau vykti priėmimo valandos“ – MTTP; „LVPA pas save neįleidžia, nepasikviečia, nėra draugiško bendravimo“ – Energetika)
- **parengti pareiškėjams atmintines su svarbiausia informacija, ką reikia atlikti** („galėtų daryti atmintines ką pasidaryti, kas įtraukiama, o kas ne, ką kaip interpretuoti“ – MTTP)
- **pateikti aprašus, kas yra finansuojama, o kas ne** („finansuojami dalykai nesueina su logika. Vienus dalykus finansuoja, o kitus ne. Reikia tikslių aprašų kas taupo energiją ir ką reikia finansuoti, kad iš karto būtų aišku ir konkrečiau“ – Energetika)
- **daryti tarpinį paraiškų vertinimą, kad pareiškėjai spėtų ištaisyti klaidas** („būtų gerai, kad būtų du etapai, kad po kiek laiko LVPA pažiūri ir pakoreguoja, pakomentuoja kas negerai, ką keisti“ – MTTP)
- **suteikti galimybę pareiškėjams susipažinti su LVPA ekspertų išvadomis** („galėtų pateikti savo ekspertų išvadas su įrodymais, kad būtų aišku, kodėl atmata tavo paraišką“ – MTTP)

Projekto vykdymo procesas

- **sudaryti galimybę projekto vykdymo metu koreguoti paraišką atsižvelgiant į kainų pokyčius, neplanuotas išlaidas ir pan.** („nelankščios paraiškos, nes planuoja keliems metams į priekį, tai negali žinoti, kas bus ateity. Nėra koregavimo, pataisymo, tai neįmanoma dirbant su LVPA, o jiems neįrodysi, kad padidėjo plokštės kaina ir nebeatitinka pagal mūsų rengtą paraišką“ – Verslas; „jei parašai, kad dalyvausi parodoje tris dienas, o ji netikėtai užsitęsia iki 5-ių dienų, tai turi susikrauti daiktus ir grįžti <...> galėtų lankstumo daugiau būti, juk visas išlaidas galima pagrįsti“ – Verslas; „didžiausia problema iškilo dėl vieno cento, nesigavo su PVM ir susumavus buvo +1 ct. Įmonė mums turėjo išrašyti minusinę sąskaitą vienam centui“ – Verslas)

Papildomi pasiūlymai ir pageidavimai (2)

- **sumažinti dokumentacijos kiekį – pereiti prie elektroninių formų** („reikia mažinti visą tą bereikalingą biurokratiją <...> vienam projektui gaunasi trys spintos dokumentų" – Verslas; „kiekvieną popierių reikia atšviesti, antspauduoti, patvirtinti, nuvežti – juk galima viską elektronine forma persiųsti" – Verslas; „perdėta biurokratija, didžiulis popierizmas, seniai laikas naudoti elektroninius dokumentus" – MTTP; „visas LVPA užverstas projektų dokumentais, patiems būtų paprasčiau elektroniniu formatu viską laikyti" – Energetika)
- **dažniau atvykti apžiūrėti vykdomus projektus** („tegu atvažiuoja ir apžiūri kol dar vyksta projektas, kad realiai pamatytų kaip viskas vyksta, galėtų įvertinti objektyviau" – Verslas; „atvažiuoja tik po projekto ir tada reikia įrodinėti, kad grindys tikrai dažytos <...> dažniau turėtų atvažiuoti ir apžiūrėti darbus" – Energetika)
- **sekti projekto eigą naudojantis vaizdine medžiaga: nuotraukos, video ir pan.** („galėtume eigą aprašyti su vaizdine medžiaga, pavyzdžiui, nuotraukomis ir būtų aišku kaip viskas vyksta" – Energetika)
- **vengti aprašų keitimo projekto vykdymo metu** („kad išsigrynintų aprašus ir jie nesikeistų viso projekto vykdymo metu" – Energetika)

Pareiškėjams keliami reikalavimai

- **įsigilinti į verslo aktualijas, specifiką, kad pareiškėjams keliami reikalavimai taptų lengviau įgyvendinami** („pas LVPA jaučiasi labai didelis atotrūkis nuo verslo. Ekspertai – ne ekspertai, neaišku. Jų reikalavimai neatitinka realybės" – MTTP)
- **peržiūrėti metodikoje pateiktus rodiklius ir jų įgyvendinimo realumą** („atsiskaityti reikia pagal rodiklius, o jie metodikoje pateikti nerealiai" – Energetika)

Papildomi pasiūlymai ir pageidavimai (3)

Santykiai su pareiškėjais

- **keisti požiūrį į įmones, labiau padėti įsisavinti ES lėšas, kartu siekti gero rezultato** („jie turėtų padėti įsisavinti ES lėšas, nes jaučiasi, kad jie atvirkščiai nori“ – Verslas; „jie turėtų būti suinteresuoti gauti lėšas, kad įmonės gautų pinigų ir Lietuvos padėtis gerėtų, kad būtų sukurta naujų darbo vietų“ – Verslas)
- **paraiškos rengimo metu užimti kontrolieriaus poziciją, o įgyvendinimo – partnerio** („LVPA įgyvendinimo metu turėtų būti labiau partneris, o kol rengiama paraiška, labiau kontroliuoti, toks tada kaip kontrolierius“ – Energetika)

Paraiškų ir projektų vertinimas

- **atsižvelgti į ekspertų vertinimą** („kartą LVPA atsiuntė ekspertą, jis sutiko su mūsų nuomone, kad taip, kaip siūlo LVPA, daryti negalima, bet niekas į jo vertinimą neatsižvelgė“ – Energetika)
- **tiksliai apibrėžti vertinimo kriterijus** („LVPA ekspertų nuomonės nesutampa“ – Energetika)
- **vertinime atsižvelgti į konkrečią situaciją, vertinti lanksčiau** („LVPA daro pagal tai, kaip parašyta, nors reikia žiūrėti realiai, kad būtų normalu“ – Energetika)
- **vengti subjektyvaus interpretavimo** („skambinant į LVPA ne visada gali gauti reikalingą informaciją, be to atsiliepia skirtingi žmonės, kurie savaip interpretuoja“ – Verslas)

Finansavimas

- **sumažinus skiriamą sumą, atitinkamai sumažinti ir įsipareigojimus** („skiriamą sumą sumažina, o įsipareigojimai lieka tie patys, o tada blogėja produktų kokybė“ – MTTP)
- **finansavimą mažinti per pozicijas** („jie turi mažinti per pozicijas, nes jie mažina per pačius svarbiausius dalykus“ – MTTP)

Papildomi pasiūlymai ir pageidavimai (4)

Komunikacija

- **informuoti pareiškėjus apie padarytus pažeidimus** („galėtų LVPA informuoti apie pažeidimus, kad rizikos vertinimo sistemoje negautum minuso" – MTTP)
- **bendradarbiauti su konsultantais, jų asociacija** („LVPA galėtų bendradarbiauti su konsultantais, arba su jų asociacija, būtų veiksmingiau. Agentūra tada pati galėtų įvertinti konsultantus ir klientui būtų paprasčiau pasirinkti" – Verslas)

Neaiškumų šalinimas

- **aiškiai apibrėžti, kas yra maža, o kas yra vidutinė įmonė Lietuvoje** („nustatyti, kas yra maža ir kas yra vidutinė įmonė Lietuvoje, nes mes neatitinkam Europos dydžių" – Verslas)
- **nurodyti kaip turi būti apskaičiuojamas paslaugų apmokėjimas** („nėra nurodyta, kiek mokėti savo komandos nariams. Nėra paaiškinta. Galėtų nurodyti kaip turėtų būti apskaičiuojamas paslaugų apmokėjimas" – Energetika)

Darbuotojų kontrolė ir kompetencija

- **tikrinti darbuotojų kompetenciją** („LVPA darbuotojos aiškino apie statybas, nors jos nieko nesuprasdavo" – Energetika; „pas LVPA darbuotojus trūksta kompetencijos, jie matėsi, kad nesuvokia apie ką paraiška yra, dokumentų nesupranta" – Verslas)
- **sumažinti projektų vadovų ir ekspertų kaitą** („pasikeitus ekspertams administravimo metu, pasikeičia tinkami finansuoti objektai, pastato dalys" – Energetika)
- **padidinti darbuotojų atsakomybę** („pas LVPA yra kolektyvinė atsakomybė ir negali rasti kaltų" – Verslas)

apibendrinimas

Apibendrinimas (1)

Pirminės informacijos vertinimas

- ❑ Apskritai gauti informaciją apie galimybę teikti paraiškas LVPA tyrimo dalyviams nėra sunku. Pagrindiniai informacijos šaltiniai yra interneto tinklalapiai: esparama.lt, lvpa.lt; naujienlaiškiai. Informaciją dažnai pateikia konsultacinių įmonių atstovai, taip rekomenduodami savo paslaugas.
- ❑ Informacijos dažniausiai ieškoma sistemingai. Didesnėse įmonėse už informacijos paiešką yra atsakingas vienas iš darbuotojų.
- ❑ Gavus pradinę informaciją į ją gilinamasi įmonės viduje, kartu su kolegomis, partneriais. Dažnai kreipiamasi į konsultantus, kurie suteikia reikalingą pagalbą. Iškilus papildomiems klausimams taip pat bendraujama ir su LVPA atstovais, dažniausiai telefonu arba el. paštu.

Aprašų kalbos vertinimas

- ❑ Aprašų kalba vertinama nevienareikšmiškai. Turintiems darbo su paraiškomis patirties kalba yra aiški ir suprantama. Tokios patirties neturintiems – labai paini, sunkiai suprantama, pernelyg biurokратиška.
- ❑ *Rekomenduojama* aprašų kalbą gerinti sudarant sąvokų žodyną, pateikiant paraiškos pavyzdį, nurodant tikslias nuorodas, kur galima rasti papildomus dokumentus, sudarant dažniausiai daromų klaidų sąrašą.

Apibendrinimas (2)

Darbu pasiskirstymas paraiškos rengimo metu

□ Apie galimybę teikti paraiškas sužinoma vidutiniškai likus 4-iems mėnesiams iki paraiškos atidavimo datos. Daugiausiai laiko užtrunka idėjos generavimas, aptarimas su akcininkais ir verslo partneriais. Dirbant su konsultantais techniškai paraiška paruošiama per 2-4 savaites.

Darbas su konsultantais

□ Dauguma informantų paraišką rengė su konsultantų pagalba. Konsultantų *privalumai*: taupomas įmonės darbuotojų laikas, užtikrinama paraiškos sėkmė, darbas atliekamas greičiau ir tiksliau. *Trūkumai*: ne visada suvokiama įmonės idėja, nustatomi pernelyg aukšti rodikliai, šabloniškas paraiškų rengimas.

Seminarų vertinimas

□ Kiek daugiau nei pusė informantų lankėsi LVPA organizuojamuose seminaruose. Lankiusieji akcentuoja *privalumus*: galimybė išsiaiškinti paraiškos rengimo eigą, formalumus, taip pat gauti profesionalią konsultaciją. Visgi pastebimi ir *trūkumai*: pateikiama neišsami informacija, neakcentuojami sudėtingi aspektai, pernelyg didelis dalyvaujančiųjų skaičius.

□ *Rekomenduojama* seminarus rengti dažniau, juos rengti atskiriems sektoriams, pateikti daugiau pavyzdžių, seminarų metu kelti pareiškėjų motyvaciją rengti paraiškas, organizuoti darbo grupes.

Apibendrinimas (3)

□ Energetikos ir turizmo atstovams malonus, draugiškas ir neįpareigojantis kvietimas su informacija apie seminarą vesiantį lektorių patiko labiausiai. Vis dėlto didesnę motyvaciją dalyvauti sukeltų kvietimas su informacija apie paraiškoje rastas klaidas.

LVPA naujienų prenumerata

□ Gauti siauresnę ir labiau koncentruotą informaciją dažniau norėtų didesnių miestų verslo atstovai. Platesnę – mažesnių miestų atstovai, taip pat energetikos srities apklaustieji.

LVPA įvaizdis

□ LVPA vertinama labiau kaip kontrolierius, nei partneris. Tyrimo dalyviai pabrėžė neigiamą LVPA požiūrį į įmones, lankstumo ir geranoriškumo trūkumą, priekabumą. Vis dėlto dalis apklaustųjų džiaugėsi radę bendrą kalbą su LVPA, kartu sėkmingai sprendę problemas, maloniai bendravę su projektų vadovu.

išvados ir rekomendacijos

Išvados ir rekomendacijos

□ Nors LVPA pirmiausia suvokiamas kaip kontrolierius, o ne partneris, ilgesnę bendradarbiavimo patirtį turintys respondentai įžvelgia didelę pažangą ir pozityvius pokyčius visuose bendradarbiavimo aspektuose. Respondentai taip pat išsakė labai konkrečius pageidavimus, galinčius dar labiau pagerinti LVPA ir paraiškų teikėjų bendravimą:

1. Popierizmo mažinimas. Jis mažiau "kliūna" paraiškas teikiančioms valstybės ir savivaldybių lygmens institucijoms, tačiau itin negatyviai vertinamas verslo žmonių. Verslo atstovų manymu, LVPA tiesiog privalo tapti "žalesne" ir naudotis informacinės visuomenės pasiekimais – atsisakyti popierinės dokumentacijos, įvesti elektroninį parašą kaip dokumentų patvirtinimo standartą.

2. Reikalaujamos dokumentacijos mažinimas. LVPA neturėtų iš įmonių reikalauti dokumentų, kurie yra agentūrai prieinami iš įvairių valstybinių institucijų – VMI, Registrų centro, SoDros ir pan.

3. Didesnis LVPA personalo darbo standartizavimas, subjektyvumo mažinimas.

Išvados ir rekomendacijos

- *LVPA komunikacijai paraiškėjai ir vykdytojai ženklesnių priekaištų neturi – internetinis informacijos sklaidos kanalas pakankamai gerai išvystytas, respondentai plačiai naudojami internetiniais puslapiais bei gaunamais naujienlaiškiais. Puslapis būtų išnaudojamas dar efektyviau, jei kartu su siunčiama įvairia informacija būtų pateikiamos ir konkrečios aktyvios nuorodos, o ne tik bendrinė nuoroda į LVPA tinklalapį. Geresniam tarpusavio supratimui pasitarnautų dokumentuose pateikiami sąvokų apibrėžimai bei konkretūs formų pildymo pavyzdžiai.*
- *Organizuojami seminarai vertinami nevienareikšmiškai. Pasigendama labiau specializuotų seminarų mažesnėse grupėse (workshop'ų).*

Išvados ir rekomendacijos

□ *Siekiant efektyvesnio bendradarbiavimo proceso, paraiškų rengėjai pageidautų dvipakopio vertinimo – pirmiausia vertinama pati idėja, o antrame etape paraiška, tuomet būtų tolygiau paskirstomas LVPA ekspertų darbas, sutaupomas jų bei paraiškos rengėjų laikas, kuomet parengtos išsamios paraiškos atmetamos dėl netinkamos idėjos. Be to, būtų tikslinga apie būsimas priemones viešai skelbti kaip galima iš anksto, nes tuomet įmonės turėtų daugiau laiko apsispręsti dėl pačios paraiškos teikimo (o tai yra laikui imliausias etapas visame paraiškos teikimo procese). Taip pat tai panaikintų prielaidas kaltinti LVPA korupciniais santykiais su konsultantais, nes dabartinėje situacijoje apie būsimas priemones, dažnai gandų lygyje, sužinoma iš konsultantų, o viešai paskelbus apie priemonę "pasitvirtinę gandai" išnaudojami kaip konsultantų marketingo priemonė, nes konsultantai "pažįsta reikiamus žmones".*

ačiū